Juryrapport voor de uitreiking van de

Ien Dales Integriteitsaward 2019

Het CAOP en de daaraan verbonden Stichting Ien Dales Leerstoel beheert het 'erfgoed' van wijlen Minister van Binnenlandse Zaken mevr. Drs. C.I. Dales. Tot het erfgoed van minister Dales behoort de zorg omtrent de kwaliteit van een goed openbaar bestuur en een op haar taak berekende arbeidsorganisatie overheid, in het bijzonder het vraagstuk van een volstrekte integriteit binnen de overheid.

Op 18 april 2019 is aan mevrouw Nathalie Smeets van de Nationale Politie de Ien Dales Integriteitsaward 2019 toegekend op basis van criteria die als passend zijn te beschouwen binnen de opvattingen die de naamgeefster van de betreffende Award aan de verkozen kandidaat stelt.

De Award wordt toegekend aan iemand die zich op meerdere vlakken heeft onderscheiden op het thema van de bevordering van de integriteit in zijn of haar werkzaamheden in de arbeidsorganisatie. De onafhankelijke jury let daarbij vooral op vakmanschap, beroepstrots, bevlogenheid, rolmodel zijn voor anderen, innovatie en inventiviteit. De jury beoordeelt of het toegepaste instrumentarium, beleid of de gekozen benadering vernieuwend is.

De overwegingen voor de jury voor de toekenning zijn dat mevrouw Smeets, tot 1 oktober 2018 Hoofd Veiligheid, Integriteit en Klachten (VIK) van de politie, een voortrekkersrol heeft vervuld in het behouden en bevorderen van de integriteit van de politieorganisatie. Zij heeft zich daarmee onderscheiden in haar taakopvatting.

Vanaf de vorming van de Nationale Politie werkte zij tot en met september 2018 aan het inbedden van integriteit in het professioneel handelen van politiemedewerkers. Hiervoor heeft zij onder andere een toolkit preventie laten ontwikkelen. Daarmee kunnen leidinggevenden en medewerkers het goede gesprek over integriteit voeren. Onderdeel van de toolkit zijn dilemmafilmpjes die bekroond zijn met de Gouden Reiger voor makers van films in opdracht met een duidelijk doel voor een specifieke doelgroep. Veel politiemedewerkers ervaren haar aanpak als 'verfrissend'.

Eind 2017 heeft mevrouw Smeets het initiatief genomen voor de komst van de theatervoorstelling 'Rauw' voor de politieorganisatie. De voorstelling ondersteunt het belang dat de politieorganisatie hecht aan de eigen dialoog over integriteit en de drijfveren in je werk. In de voorstelling gaat het over de betekenis van integriteit voor de medewerker persoonlijk, over de betekenis van zijn of haar rol in de samenleving en over de effecten van het werk op het persoonlijke leven. De kracht van de voorstelling is dat veel belangrijke thema's aan bod komen. Naast veilige/inclusieve werkcultuur, politie van en voor iedereen, integriteit, diversiteit, informatiebeveiliging en verbinding tussen de diverse onderdelen van de organisatie (blauw en bedrijfsvoering) zijn dat ook de thema's gezondheid en welzijn, professionaliteit en vakmanschap, eigen verantwoordelijkheid en leiderschap.

Rauw is in 2018 in première gegaan en heeft inmiddels ruim 12.000 politiemedewerkers getrokken en ook familieleden en relaties zijn verwelkomd. Op 19 maart 2019 vond de 100ste voorstelling plaats. Rauw is vooral in teamverband of op een leiderschapsdag bijgewoond. Naast de theateruitvoering kunnen teams gebruikmaken van gespreksbegeleiding, en dat gebeurt ook veel. Naar de voorstelling gaan, is een vrijwillige keuze. Deze insteek gebeurt vanuit de overtuiging dat integriteit van binnenuit komt en medewerkers moreel bevlogen zijn. Daarom hoef je alleen die trots en de motivatie om het goede na te streven aan te spreken.

Mevrouw Smeets heeft een groot deel van de voorstellingen zelf ingeleid. Zij vindt het belangrijk om Rauw in de context te schetsen en de zaal mee te geven dat de politieorganisatie hecht aan onderlinge dialoog over integriteit en de drijfveren voor het werk. Zij uit ook dat de kernwaarden 'moedig' en 'heldenmoed' juist ook inhouden om lef te hebben om de kwetsbare kant te tonen en dilemma's te bespreken. Ervaring leert dat medewerkers geïnspireerd raken om te zeggen wat ze zelf vinden en hoe ze denken. Politiemedewerkers geven naar aanleiding van de voorstelling aan dat zij eindelijk hebben durven praten over integriteitskwesties of over onderlinge omgangsvormen met collega's, leidinggevende of in teamverband.

Borging van de leereffecten van het beleid en van Rauw is van groot belang. Vooral de afdeling Veiligheid, Integriteit en Klachten, tegenwoordig onder leiding van mevrouw Lonneke Soudant, spant zich hiervoor in. Zo vindt overleg plaats met teamchefs hoe zij het geleerde binnen lopende verandertrajecten kunnen oppakken en borgen. Voor de meetbaarheid is in najaar 2018 een peiling ethisch werkklimaat gehouden. De voorstelling is ook opengesteld voor partners zodat medewerkers 'hun' wereld kunnen laten zien en daar vervolgens beter met elkaar over kunnen praten.

De afdeling Veiligheid, Integriteit en Klachten blijft zich onder leiding van mevrouw Lonneke Soudant onverminderd inzetten voor de borging van de activiteiten voor de integriteit, voor de impact van de theatervoorstelling Rauw en voor de leereffecten op de politieorganisatie en de individuele medewerkers.

Vanaf januari 2019 is mevrouw Smeets Hoofd bedrijfsvoering van het Politiedienstencentrum. Ook in die functie blijft zij zich sterk maken voor het bevorderen van de integriteit en de interne dialoog.

Uit de voordracht voor de Ien Dales Award van mevrouw Nathalie Smeets blijkt haar grote inzet voor ethisch besef en integriteit als fundament van de politie. Een voorbeeld daarvan is haar initiatief voor de theatervoorstelling Rauw. Deze voorstelling maakt het begrip 'integriteit' tastbaar en op een pakkende manier begrijpelijk voor de dagelijkse praktijk van elke politieman of politievrouw. De voorstelling houdt mensen een spiegel voor en legt verbinding tussen politie en publiek. Met de theatervoorstelling heeft mevrouw Smeets de integriteit bij een belangrijke en in de samenleving zeer voelbare dienst van de overheid politiebreed helpen versterken.

Den Haag, 18 april 2019

Jury Ien Dales Award

E.L. Snoeij, voorzitter
R.A.C. Bertholee
G.J. Lankhorst
S.M. Roos
F. de Zeeuw